

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 38Csp/3/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124425649
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Minárik
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2025:6124425649.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudcom JUDr. Tomášom Minárikom v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a. s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, v zast.: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanej: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. XXX/XX, XXX XX E., o zaplatenie 12.837,50 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie v časti o zaplatenie istiny 727,20 € z a s t a v u j e.
- II. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi úrok v sume 391,62 €, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- III. V prevyšujúcom rozsahu sú žalobu z a m i e t a.
- IV. Žalobca j e p o v i n n ý nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 83,08 %, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o ich výške.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na upomínacom súde sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny 12.837,50 € spolu s úrokom v sume 391,62 € a s úrokom z omeškania vo výške 8,65 % ročne zo sumy 12.951,30 € od 19.9.2024 do 15.10.2024 a zo sumy 12.837,50 € od 16.10.2024 do zaplatenia ako aj náhrady trov konania. V žalobe uviedol, že žalobca ako veriteľ uzatvoril so žalovanou ako dlžníkom - spotrebiteľom dňa 24.05.2022 Úverovú zmluvu č. 1205044474 (ďalej len „ÚZ“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „ÚZP“). Predmetom ÚZ bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 15.021,00 € zo strany žalobcu. Žalovaná sa zaviazala peňažné prostriedky vrátiť v 96 pravidelných mesačných splátkach po 242,30 €. Žalovaná sa dostala do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď splátky úveru riadne a včas nesplácala. Žalobca výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 02.08.2024 vyzval žalovanú na úhradu splátok, ktoré neboli riadne a včas zaplatené a žalobca touto výzvou upozornil žalovanú na možnosť uplatnenia práva na predčasné splatenie budúcich splátok úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní. Žalovaná napriek výzve dlžné splátky neuhradila, a teda žalobca pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti budúcich splátok úveru výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 03.09.2024 pre omeškание s úhradou splátky splatnej dňa 31.05.2024. Žalovaná ku dňu podania žaloby celkovo uhradila sumu 4.959,80 €. Ako vyplýva z prehľadu splátok a úhrad, žalobca eviduje voči žalovanej dlh vo výške 13.229,12 €, ktorý pozostáva z nasledovných položiek: istina vo výške 233,63 € (táto suma predstavuje istinu 20.-23. splátky), úrok vo výške 391,62 € (táto suma predstavuje úrok 20.-23. splátky) a zosplatená istina vo výške 12.603,87 € (táto suma predstavuje istinu splátok po zosplatení za 24.-96. splátku).

2. Upomínací súd vo veci rozhodol platobným rozkazom, ktorý bol z dôvodu podaného odporu žalovanou zrušený. V odpore žalovaná v prvom rade uviedla, že dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Z internetovej stránky Národnej banky Slovenska (ďalej aj „NBS“) je zrejmé, že úrokové miery podobného úveru pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov (96 mesačných splátok) v mesiaci 05/2022 boli vo výške 5,53 % p.a.. Z toho je podľa názoru žalovanej zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi žalobcom a žalovanou vo výške 11,88 % p.a. viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore s dobrými mravmi, preto by mala byť s poukazom na ust. § 39 OZ ÚZ v časti odplaty neplatným právnym úkonom. Žalobca v podanej žalobe uvádza, že k zosplatneniu budúcich splátok úveru pristúpil v zmysle Hlavy Obchodných podmienok s názvom Ukončenie zmluvy. Žalovaná je toho názoru, že pokiaľ ide o úpravu práva žalobcu ako veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, je uvedené znenie ÚZP podľa § 2 písm. a) Hlavy 6 v rozpore s ust. § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, a teda neplatné. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie NBS č. k. NBS1-000-006-680 zo dňa 12.6.2017. Ďalej žalovaná uviedla, že len skutočnosť, že si veriteľ preukázateľne splnil svoje povinnosti podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia ÚZ (ďalej len „ZSÚ“) má za následok, že veriteľ má právo podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona žiadať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Žalobca však v návrhu na vydanie platobného rozkazu iba vo všeobecnej rovine konštatuje, že si splnil svoju zákonnú povinnosť preverovania bonity žalovanej dôsledným zisťovaním jej kreditného skóre, ktoré zaisťuje oddelenie úverových rizík žalovanej. Podľa tvrdenia žalobcu, je pre tento účel využívaný štatistický model, ktorého výstupom je pravdepodobnosť dodržania úverových záväzkov zo strany žalovanej. Žalobca ďalej tvrdí, že tento model je postavený na logickej regresii, kde sa jednotlivé dichotomické premenné opierajú o ďalšie. Dôkazné bremeno však znáša žalobca, a preto ako dodávateľ je povinný preukázať, že posudzoval s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Žalobca však nepredložil súdu dôkaz o tom, akým spôsobom skúmal jej bonitu, teda akým spôsobom dospel k názoru, že bude schopná poskytnutý úver splácať. Okrem predloženej listiny „Úverové zpráva“ žalobca nepredložil dôkaz o skúmaní výšky jej príjmu, ako tvrdí, ani že zohľadnil jej ďalšie finančné záväzky a úhradu nevyhnutných životných nákladov. Z jej pohľadu je logické, že spotrebiteľ žiada veriteľa o poskytnutie úveru v čase, keď tento potrebuje. Tak to bolo aj v jej prípade. Podľa názoru žalovanej je práve z uvedeného dôvodu povinnosťou veriteľa zisťovať schopnosť žiadateľa splácať poskytnutý nový úver s prihliadnutím na jeho príjem ako aj na ďalšie skutočnosti, najmä na iné, skutočné mesačné výdavky. Bez zisťovania ďalších okolností, okrem skúmania mesačných splátok už poskytnutých úverov, nie je možné konštatovať že žalobca konal pri uzatváraní zmluvy s odbornou starostlivosťou. Žalobca nepreukázal splnenie vyššie uvedenej povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZSÚ, t. j. že s odbornou starostlivosťou preveril jej bonitu. Preto nemôže od žalovanej žiadať celý dlh jednorazovo splatiť, z čoho sa javí, že nedošlo k platnému zosplatneniu úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZSÚ sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZSÚ sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Zo strany žalobcu došlo k hrubému porušeniu povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZSÚ, čo by malo mať za následok, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

3. Žalobca vo vyjadrení k odporu proti platobnému rozkazu v prvom rade poukázal na úvodné ustanovenia úverovej zmluvy, kde sú uvedené požadované informácie, podľa ktorých žalobca posúdil bonitu žalovanej. Zároveň predložil súdu listiny, z ktorých vychádzal pri skúmaní bonity žalovanej, a to Interný dokument o posúdení bonity s uvedením výšky príjmu, rodinného stavu a podmienok bývania žalovaného ku dňu uzatvoreniu zmluvy, úverovú správu z registrov dlžníkov NRKI pre účely posudzovania schopnosti žalovanej splácať spotrebiteľský úver ku dňu uzatvoreniu zmluvy, výpis z bankového účtu žalovanej za účelom preukázania príjmu a výdavkov a potvrdenie o výške príjmu. Uvedený úver bol poskytnutý na refinancovanie iných dlhov žalovanej. Ustanovenie § 7 ods. 24 písm. a) ZSÚ pri refinancovaní úveru vylučuje aplikáciu ustanovenia § 7 ods. 20 ZSÚ o výpočte schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, na ktorom žalovaná zakladá svoju procesnú obranu. V súvislosti so zosplatením úveru žalobca poukázal na to, že výzva na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 2. 8. 2024 bola

daná na poštovú prepravu dňa 6.8.2024 pod podacím číslom F. a bola dňa 8.8.2024 uložená na pošte Želovce. Výzva k splateniu celého úveru zo dňa 03.09.2024 bola daná na poštovú prepravu dňa 4.9.2024 pod podacím číslom RG275050669SK a bola doručená dňa 6.9.2024. K právnomu názoru žalovanej o neplatnosti časti právneho úkonu pre rozpor odplaty (úroku) s dobrými mravmi uviedol, že nie je správny s ohľadom na to, že nemá oporu v ustanoveniach právneho poriadku SR, keď výška maximálnej odplaty v spotrebiteľských úverových zmluvách bola stanovená právnym predpisom ku dňu 24.05.2022 v ust. § 53 ods. 6 OZ v spojení s ust. § 1 a 1a Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Konštatoval, že maximálnu výšku odplaty upravuje zákonné ustanovenie konkrétnou číselnou hodnotou (17,94 %) a táto hodnota odplaty nebola prekročená zmluvnými dojednaniami v ÚZ (RPMN 12,6 %), a teda čo je v súlade so zákonom, musí byť v súlade s dobrými mravmi. Vzhľadom k uvedenému navrhol aby súd podanej žalobe vyhovel.

4. V písomnom vyjadrení na č.l. 87 spisu žalobca uviedol, že jeho nárok v časti istiny pred zosplatením predstavuje istina 20.-23. splátky, konkrétne: $0 + 3,63 + 114,43 + 115,57 = 233,63 \text{ €}$ a jeho nárok v časti úroku pred zosplatením predstavuje úrok v poradí 20.-23. splátky, konkrétne: $0 + 124,87 + 127,87 + 126,73 + 12,15$ (zmluvný úrok za obdobie 01.09.2024 - 03.09.2024) = $391,62 \text{ €}$. 20. splátka pozostávala z istiny 112,15 € a úroku 130,15 €, 21. splátka z istiny 117,43 € a úroku 124,87 €, 22. splátka z istiny 114,43 € a úroku 127,87 € a 23. splátka z istiny 115,57 € a úroku 126,73 €. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná po podaní žaloby vykonala nasledujúce úhrady v prospech žalobcu: 18.11.2024 sumu 181,80 €, 16.12.2024 sumu 181,80 €, 16.01.2025 sumu 181,80 € a 17.02.2025 sumu 181,80 € žalobca pre správanie žalovanej zobral žalobný nárok v časti istiny vo výške 727,20 € späť a navrhol vydať nasledovný rozsudok: „I. Súd konanie v časti o zaplatenie 727,20 € zastavuje. II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 12 110,30 € spolu s úrokom vo výške 391,62 € a úrok z omeškania 8,65 % ročne zo sumy 12 951,30 € od 19.09.2024 do 15.10.2024, úrok z omeškania 8,65 % ročne zo sumy 12 837,50 € od 16.10.2024 do 18.11.2024, úrok z omeškania 8,65 % ročne zo sumy 12 655,70 € od 19.11.2024 do 16.12. 2024, úrok z omeškania 8,65 % ročne zo sumy 12 473,90 € od 17.12.2024 do 16.01.2025, úrok z omeškania 8,65 % ročne zo sumy 12 292,10 € od 17.01.2025 do 17.02.2025 a úrok z omeškania 8,65 % ročne zo sumy 12 110,30 Eur od 18.02.2025 do zaplatenia.“ Vzhľadom na späťvzatie žaloby v časti istiny v sume 727,20 € súd konanie v tejto časti podľa § 145 ods. 1 CSP aj bez súhlasu žalovanej zastavil, keď k čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo skôr než začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie.

5. Súd nariadil pojednávanie na 22.8.2025, na ktoré sa právny zástupca žalobcu a ani žalovaná nedostavili s tým, že ospravedlnili svoju neúčasť na pojednávaní a súhlasili aby súd vec prejednal aj v ich neprítomnosti (žalovaná navyše požiadala, aby v prípade vyhovenia žalobe jej bolo umožnené priznanú sumu hradiť v splátkach po 180 € mesačne) . Preto súd aj s poukazom na § 157 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), v zmysle ktorého ustanovenia súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania, vec prejednal v neprítomnosti zástupcu žalobcu a žalovanej.

6. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah súdneho spisu a zistil nasledovný skutkový stav.

7. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej aj „ÚZ“) súd zistil, že bola uzavretá dňa 26.5.2022 medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom, pričom obsahuje okrem iného nasledovné údaje o poskytnutom úvere: Druh úveru: účelový úver – časť úveru slúži k úhrade záväzkov uvedených v prílohe č. 1 ÚZ; Celková výška úveru: 15.021 €; Ročná úroková sadzba: 11,88 % ; Výška splátky 242,3 €; Počet splátok: 96; Dátum prvej splátky: 27.7.2022; Celková čiastka splatná spotrebiteľom: 23.260,80 €; RPMN: 12,6 %. Neoddeliteľnou súčasťou ÚZ sú ÚZP s kódom G.. Znenie § 2 písm. a/ Hlavy 6 ÚZP s kódom G. je nasledovné: „V prípade, že ste sa oneskorili s platením aspoň 3 splátok alebo ste sa oneskorili s platením jednej splátky dlhšie ako tri mesiace nám musí byť celý čerpaný úver na požiadanie splatený (tzv. zosplatenie úveru).“

8. Podľa výpisu čerpania splátok a úhrad (č.l. 33 spisu) žalovaná celkovo čerpala peňažné prostriedky vo výške 15.021 € a žalobcovi uhradila do 15.10.2024 sumu 4.959,8 €.

9. Výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 2.8.2024 (na č.l. 30 spisu), ktorá bola žalovanej odoslaná dňa 6.8.2024 (č.l. 31 spisu), z dôvodu nezastihnutia žalovanej uložená na pošte Želovce dňa 8.8.2024 a pre jej neprevzatie v odbernej lehote dňa 28.8.2024 odolaná späť žalobcovi (viď. sledovanie zásielok na č. l. 62 spisu) oznámil žalobca žalovanej, že napriek opakovaným výzvam na úhradu omeškaných splátok nie je jej úver riadne a včas splácaný, eviduje voči nej dlžnú čiastku vo výške 628,60 € a pokiaľ nedôjde k jej úhrade do 15 dní od doručenia tejto výzvy veriteľ úver zosplatní.

10. Žalobca listom zo dňa 3.9.2024 (na č.l. 31 p.v. spisu), odoslaným žalovanému dňa 4.9.2024 (č.l. 32 p.v. spisu), doručeným dňa 6.9.2024 (viď. sledovanie zásielok na č. l. 63 p.v. spisu) , označeným ako „Výzva k splateniu celého úveru“, oznámil žalovanej nasledovné: „Vážená klientka/ Vážení klient, v dôsledku Vášho omeškania s úhradou záväzkov, vyplývajúcich z úveru číslo 1205044474, Vás týmto naša spoločnosť vyzýva k splateniu celého úveru čerpaného na základe tejto zmluvy. Zaplaťte dlžnú čiastku vo výške 13.498,92 € obratom, najneskôr do 15 dní od spísania tejto výzvy. Platobné údaje“ „Ak dlžnú čiastku v stanovenej lehote nezaplatíte, dovoľujeme si Vás upozorniť, že za účelom vymoženia dlžnej sumy, sme pripravení podniknúť ďalšie právne kroky, s ktorými môžu byť spojené ďalšie náklady. Upozorňujeme Vás, že aj naďalej trvá Vaša povinnosť hradiť príslušenstvo a prípadné zmluvné sankcie. Vaša dlžná čiastka sa teda každým ďalším dňom omeškania zvyšuje. Spolu s ukončením úverovej zmluvy dochádza takisto k ukončeniu všetkých aktívnych poistení, pokiaľ boli k úveru zjednané. V prípade dotazov nás kontaktujte na telefónnom čísle 033/776 71 52. S pozdravom.....“

11. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej aj „ObZ“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12. Podľa § 502 ods. 1 veta prvá ObZ od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

13. Podľa § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 30.6.2024 (ďalej aj „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

14. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

15. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

16. Podľa § 1 ods. 2 ZSÚ, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský

úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

17. Podľa § 2 písm. a/ ZSÚ na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

18. Podľa § 2 písm. b/ ZSÚ na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

19. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca ako veriteľ označený v ÚZ obchodným menom, IČOm, sídlom a číslom zápisu v Obchodnom registri SR a žalovaná ako dlžník - fyzická osoba označená v ÚZ trvalým pobytom, dátumom narodenia, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu uzatvorili dňa 26.5.2022 zmluvu o úvere. V danom prípade sa jednalo o zmluvu spotrebiteľskú podľa § 52 a nasl. OZ, keď žalobca konal pri uzatváraní a plnení zmluvy v rámci svojej podnikateľskej činnosti a na strane dlžníka vystupoval spotrebiteľ - fyzická osoba, ktorý neuzatváral zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Súd tak vo veci aplikoval ustanovenia § 52 a nasl. OZ aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, keď predmetom zmluvy bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme úveru veriteľom spotrebiteľovi (§ 1 ods. 2 ZSÚ). Na základe predmetnej zmluvy poskytol veriteľ dlžníkovi úver v sume 15.021 €, ktorý mal dlžník splácať v 96 splátkach. Žalovaná podľa platobnej histórie (i podľa obsahu žaloby) úver riadne nesplácala, keď do 15.10.2024 uhradila len sumu 4.959,8 €, čo nebolo medzi stranami sporné. V dôsledku uvedeného žalobca pristúpil k zosplatneniu úveru.

20. Ako už bolo uvedené vyššie, žalobca svoju žalobu po skutkovej stránke odôvodil tak, že žalovaná suma 13.229,12 € pozostáva z nasledovných položiek: istina vo výške 233,63 € (táto suma predstavuje istinu 20.-23. splátky), úrok vo výške 391,62 € (táto suma predstavuje úrok 20.-23. splátky) a zosplatnená istina vo výške 12.603,87 € (táto suma predstavuje istinu splátok po zosplatnení za 24.-96. splátku). Po čiastočnom späťvzátí žaloby a zastavení konania v časti istiny v sume 727,20 €, zostal predmetom konania len nárok žalobcu na zaplatenie úroku vo výške 391,62 € a zvyšku zosplatnenej istiny v sume 12.110,30 € (233,63 € ako istina zo splátok č. 20.-23. + zosplatnená istina 12.603,87 € mínus po podaní žaloby uhradená istina 727,20 € = 12.110,30 €). Vzhľadom k uvedenému súd v prvom rade skúmal, či žalobca platne pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru. Právo veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže zmluvný partner spotrebiteľa využiť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a takému využitiu má (musí) predchádzať upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Pokiaľ sa jedná o otázku, či vo vyhlásení mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru musí byť uvedená splátka, pre ktorú k zosplatneniu dochádza, uvedená bola vyriešená uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. februára 2025, sp. zn. 6Cdo/152/2022, ktoré bolo ako R 34/2025 zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2025 (v čoho dôsledku predstavuje ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít – k uvedenému pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/88/2017 zo dňa 19.03.2018 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 65/2018, či viaceré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, napr. sp. zn. 3Cdo/158/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/21/2017 a 6Cdo/129/2017 alebo tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 481/2011 zo dňa 10.11.2011), a to tak, že „bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“ Aplikujúc vyššie citovaný záver (predstavujúci ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít) na prejednávany prípad, je potrebné konštatovať, že z dôvodu, že žalobca v liste zo dňa 3.9.2024 (na č.l. 31 p.v. spisu), označeným ako „Výzva k splateniu celého úveru“, ktorého obsah súd detailne popísal v ods. 10 odôvodnenia tohto rozhodnutia, absolútne neuviedol, pre omeškanie s úhradou ktorej splátky pristupuje k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, ide o právny úkon neurčitý, a teda absolútne neplatný. Z dôvodu, že žalobca úver platne nezosplatnil, nebolo potrebné sa ďalej zaoberať námietkami žalovanej o tom, či ust. § 2

písm. a/ Hlavy 6 ÚZP, ktoré právo žalobcu úver zosplatniť zakladá, je platné, keď bez ohľadu na platnosť alebo neplatnosť tohto ustanovenia žalobca tak-alebo onak platne úver nezosplatnil.

21. Procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady pre autoritatívne rozhodnutie súdu vo veci samej. Sú definované právnou teóriou ako procesné podmienky na strane súdu, procesné podmienky na strane strán sporu, negatívne procesné podmienky a vecné procesné podmienky. Čo sa týka vecných procesných podmienok medzi tieto patrí aj existencia návrhu na začatie konania (žaloby), ktorej náležitosťami v zmysle § 132 CSP sú (okrem iného) povinnosť žalobcu úplne opísať rozhodujúce skutočnosti zakladajúce tvrdený nárok voči žalovanému a žalobný návrh (petit).

22. Podľa § 216 ods. 1 a 2 CSP, súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu. Súd môže prekročiť žalobný návrh a prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú, iba vtedy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

23. Civilné sporové konanie je ovládané dispozičným a prejednávacím princípom, pričom konanie sa začína na základe podanej žaloby (ako jednej z procesných podmienok), v ktorej žalobca vymedzuje predmet sporového konania pokiaľ ide o a/ konkrétny právny vzťah, o ktorom tvrdí, že existuje a je ohrozený alebo porušený, b/ konkrétny nárok z tohto právneho vzťahu, ktorému žiada poskytnúť súdnu ochranu a c/ výšku alebo rozsah plnenia, ktoré z daného nároku žiada priznať. Žalobný návrh (petit) je obligatórnou náležitosťou žaloby, pričom súd je týmto žalobným návrhom viazaný, t.j. nesmie ísť nad rámec petitu (tzv. zásada "ne ultra petitem"). „Z dispozičného princípu vyplýva, že žalobca v žalobnom návrhu vymedzuje predmet konania po skutkovej a právnej stránke, a týmto jeho vymedzením je súd v zásade viazaný. Z viazanosti súdu petitom vyplýva, že súd nemôže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú. Napriek tomu, že znenie zákona to neuvádza, bude nepochybné, že zásada viazanosti súdu petitom bude vyžadovať aj to, aby súd neprisúdil iné plnenie, než ktorého sa účastníci domáhali. Súd musí rešpektovať predmet konania vymedzeným žalobným návrhom, čo znamená, že plnenie nemôže priznať ani z iného skutkového základu, než aký bol predmet konania vymedzený v žalobnom návrhu“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/15/2010 zo dňa 27.07.2011, či Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 122/2012 z 3. októbra 2012 zverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky ako 42/2012). V súlade s autonómiou súkromnoprávných vzťahov súdy neposkytujú ochranu právnemu vzťahu, právu ani nároku na plnenie, o ochranu ktorého žalobca nežiadal. V tomto smere dáva súd do pozornosti aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/85/2021 zo dňa 12.02.2024, v ktorom konaní sa žalobca domáhal priznania plnenia na základe tvrdenia o zosplatnenom poskytnutom úvere a v tomto smere produkoval k svojim tvrdeniam aj dôkazy. Odvolací súd mal za to, že žalobcovi nevzniklo právo na zosplatnenie úveru a teda oprávnenie domáhať sa od žalovaného zaplatenia celého zostatku poskytnutého a nezaplateného úveru a žalobcom uplatnený nárok posúdil ako nárok na zaplatenie dlžných splátok splatných ku dňu vydania rozhodnutia odvolacieho súdu. Najvyšší súd SR však prijal záver, že odvolací súd pri posudzovaní žalobou uplatneného nároku žalobcu prekročil rámec ním vymedzeného petitu, pretože mu priznal plnenie z iného skutkového základu, než aký bol vymedzený v žalobcovom návrhu. Pokiaľ mal odvolací súd za to, že zosplatnenie úveru je neplatné a napriek uvedenému bez procesnej aktivity žalobcu, tomuto priznal časť uplatneného nároku v spore, v ktorom nemohol prekročiť návrhy strán, porušil tým zásadu „ne ultra petitem“, čím porušil právo žalovaného na spravodlivý proces. Predmetné, posledne citované, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR bolo predmetom prieskumu i Ústavného súdu SR, s tým, že Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp. zn. I. ÚS 528/2024 ústavnú sťažnosť voči rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR odmietol, zopakoval, že všeobecný súd musí rešpektovať predmet konania vymedzený žalobným návrhom, čo znamená, že plnenie nemôže priznať z iného skutkového základu, než aký bol predmet konania vymedzený v žalobnom návrhu, pričom doplnil, že pre posúdenie dodržania zásady viazanosti súdu petitom má rozhodujúci význam skutkový základ tak, ako ho vymedzil žalobca v žalobe, pričom tento je nosným pre skutkové zistenia, z ktorých súd následne pri právnom posúdení vychádza. S vyššie citovanými rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít je navyše súladná aj judikatúra Krajského súdu v Banskej Bystrici (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 15CoCsp/16/2024, sp. zn. 17CoCsp/8/2024, sp. zn. 11CoCsp/14/2024, sp. zn. 11CoCsp/21/2024, sp. zn. 11CoCsp/17/2024, sp. zn. 11CoCsp/19/2024, sp. zn. 14CoCsp/3/2025, sp. zn. 17CoCsp/6/2024, a i.). Preto pokiaľ žalobca svoj žalobný návrh skutkovo odôvodnil tým, že žalovaná suma 13.229,12 € € pozostáva o. i. zo zosplatnenej istiny vo výške 12.603,87 € (táto suma predstavuje istinu splátok po zosplatnení za 24.-96. splátku), neostávalo súdu nič iné len žalobu pokiaľ sa jedná o zvyšok zosplatnenej istiny v sume 12.110,30 €, ktorý ešte zostal predmetom konania, ako aj o uplatnené úroky z omeškania zo zosplatnenej istiny, zamietnuť.

24. Napokon sa žalobca podanou žalobou domáhal aj zaplata úroku 20. – 23. splátky v celkovej výške 391,62 € s tým, že žalovaná namietala, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov a navyše ÚZ je v časti úroku neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Pokiaľ ide o prípadnú bezúročnosť úveru, žalovaná netvrdila a súd ani nezistil dôvody pre takéto konštatovanie vyplývajúce z § 11 ods. 1 ZSÚ, t.j. že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 (písm. a/ ods. 1 § 11 ZSÚ), že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d/, e/, g/ až i/, l/ a p/ (písm. b/ ods. 1 § 11 ZSÚ), že zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d/, e/, g/ a § 10 ods. 1 písm. b/ a c/ (písm. c/ ods. 1 § 11 ZSÚ), keď v prejednávacom prípade navyše o takýto typ zmluvy ani nejde, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa (písm. d/ ods. 1 § 11 ZSÚ), že veriteľ spotrebiteľský úver poskytol inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa s výnimkou, ak ide o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu (písm. e/ ods. 1 § 11 ZSÚ), keď spotrebiteľský úver bol poskytnutý bezhotovostne na refinancovanie predchádzajúceho úveru žalovanej, že veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuviedol všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia (písm. f/ ods. 1 § 11 ZSÚ) a ani, že ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov (písm. g/ ods. 1 § 11 ZSÚ). Podľa ods. 2 § 11 ZSÚ sa však za bezúročný a bez poplatkov považuje aj spotrebiteľský úver v prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZSÚ veriteľom, s tým, že za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a tiež porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42 ZSÚ. V prejednávacom prípade však nebolo preukázané hrubé porušenie povinností podľa § 7 ods. 1 ZSÚ, keď veriteľ od spotrebiteľa (žalovanej) zisťoval údaje o jej príjmoch (tieto sú uvedené priamo v zmluve ako čistý hlavný mesačný príjem 297 €, čistý vedľajší mesačný príjem 250 €), ktoré údaje si navyše overil potvrdením o poberaní peňažného príspevku na opatrovanie (na č.l. 58 p.v.) a potvrdením na č.l. 59 p.v., z ktorých vyplynulo, že príjem žalovanej z tejto činnosti je 254,22 € mesačne a tiež aj z rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 2.12.2021 (na č.l. 59 spisu), z ktorého vyplynulo, že starobný dôchodok žalovanej je od 1.1.2022 zvýšený na 298,60 €. Zároveň žalobca vychádzal aj z výdavkov žalovanej, ktoré mal zistené nie len zo žiadosti o poskytnutie úveru, v ktorej žalovaná uviedla splátky iných úverov 260 € a to, že žije vo vlastnom dome, ale aj z výpisov z účtov žalovanej na č.l. 56 – 58 spisu. Pri výdavkoch žalovanej zohľadňoval tak isto životné minimum na žalovanú v sume 218,06 € a životné minimum na vyživované dieťa v sume 99,56 €. Žalobca tiež zohľadňoval údaje o rodinnom stave žalovanej, keď prihladal na to, že táto je vydatá, že jej partner má čistý mesačný príjem 1.600 € a že žalovaná má vyživovaciu povinnosť k jednému dieťaťu (viď. Potvrzení o povedení ověření bonity klienta – oddelení řízení rizik na č.l. 55 spisu). Zároveň z v prechádzajúcej vete spomínaného potvrzení vyplynulo, že veriteľ pred poskytnutím úveru žalovanej získaval údaje z celkom troch elektronických registrov údajov o spotrebiteľských úveroch (s pridelenými kódmi: NRKI, CEE a MVSR), ktoré zhodnotil v „Úvěrovej zprávě“ na č.l. 24 spisu tak, že žalovaná mala ku dňu poskytnutia úveru len 2 existujúce splátkové úvery, z ktorých prvý s výškou splátky 263 €, kde jej zostávalo ešte uhradiť 95 splátok, bol predmetom refinancovania podľa ÚZ (viď príloha č. 1 k ÚZ na č.l. 60 spisu) a druhý, s výškou splátky 202 €, kde jej ostávalo uhradiť len poslednú splátku a 1 kontokorentný úver s výškou splátky 1,5 €. Výška predmetných splátok pritom bola zohľadnená v už spomínanom Potvrzení o povedení ověření bonity klienta – oddelení řízení rizik na č.l. 55 spisu. V prvom rade tak nebolo možné konštatovať, že by veriteľ posudzoval schopnosť žalovanej splácať úver bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Zároveň nebolo zistené, že by veriteľ postupoval v rozpore s § 7 ods. 19 až 42 ZSÚ, keď z dôvodu, že spotrebiteľským úverom poskytnutým na základe ÚZ bol splatený iný spotrebiteľský úver, ktorého výška nesplatenej istiny predstavovala 14.441 € (viď príloha č. 1 k ÚZ na č.l. 60 spisu) sa na prejednávany prípad podľa § 7 ods. 24 ZSÚ nevzťahujú odseky 19 až 23 § 7 ZSÚ pojednávajúce o povinnosti veriteľa určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať

limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu. Ust. ods. 25 § 7 ZSÚ nemožno na prejednávany prípad aplikovať nakoľko sa vzťahujú na zabezpečený spotrebiteľský úver (čo nie je prejednaný prípad) a ust. ods. 26 – 28 § 7 ZSÚ z dôvodu, že sa vzťahujú na povinnosť veriteľa určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, ktorý však nie je aplikovateľný na prejednaný prípad z dôvodu, že úver poskytnutý na základe ÚZ refinancoval iný úver spotrebiteľa (už spomínaný ods. 24 § 7 ZSÚ). Na prejednaný prípad nebolo možné aplikovať ani ust. ods. 28 § 7 ZSÚ o povinnosti veriteľa zohľadňovať očakávané zníženie príjmu spotrebiteľa, a to najmä z dôvodu očakávaného začatia poberania starobného dôchodku počas doby splácania úveru, keď žalovaná starobný dôchodok poberala už v čase poskytnutia úveru a s poukazom na ods. 31 § 7 ZSÚ sa na úver, ktorým sa refinancuje iný úver spotrebiteľa, nevzťahujú ani ust. ods. 29 a 30 § 7 ZSÚ. Zároveň zo strany žalovanej nebolo namietané a súd nezistil ani ďalšie porušenie povinností veriteľa, stanovené v ods. 32 – 42 § 7 ZSÚ. Možno tak konštatovať, že v konaní nebolo preukázané, že by žalobca pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať poskytnutý úver podľa ZSÚ hrubo porušil svoje povinnosti, ktoré hrubé porušenie by malo za následok, že poskytnutý úver je bezúročným a bez poplatkov. Len na okraj súd uvádza, že nezistil ani prípadné menej závažné pochybenie žalobcu skúmať schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, ktoré menej závažné pochybenie žalobcu by malo navyše nanajvyš za následok (ak by žalobca postupoval v rozpore s odbornou starostlivosťou), že by nebol oprávnený spotrebiteľský úver mimoriadne zosplatiť (§ 11 ods. 1 veta prvá ZSÚ). Ako však už bolo uvedené vyššie, súd zosplatenie úveru žalobcom považoval za neplatné, preto úvaha o tom, či bol žalobca prípade úver zosplatiť oprávnený, je úvahou nadbytočnou.

25. Pokiaľ ide o námietky o žalovanej o tom, že v ÚZ dojednaný úrok je rozpore s dobrými mravmi, je potrebné uviesť, že súdu je známe žalovanou citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009, ktorý konštatoval, že „hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade ustanovením §39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“ Rovnako sú súdu známe ďalšie rozhodnutia, ktoré dospeli k rovnakému názoru (za všetky napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011). Vyššie citované rozsudky boli vydané a závery z nich vyplývajúce boli formulované v čase, kedy vtedajšia právna úprava (v spotrebiteľských, či nespotebiteľských vzťahoch) vyslovene nestanovovala akú najvyššiu odplatu si môže veriteľ s dlžníkom za poskytnutie peňažných prostriedkov (či už formou pôžičky alebo úveru) dojednať. Práve z uvedeného dôvodu bolo judikatúrou vyložené, že hoci výška odplaty je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená a musí byť v súlade s dobrými mravmi. S účinnosťou od 1.6.2014 však došlo k novelizácii ust. § 53 ods. 6 OZ, v zmysle ktorého novelizovaného znenia „Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.“ Od 1.6.2014 je tak v prípade spotrebiteľských zmlúv, ktorých predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov, výška maximálne odplaty za ich poskytnutie stanovená, a to vykonávacím predpisom, ktorým je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z. (ďalej aj „Nariadenie“), konkrétne jeho ust. § 1 a 1a. Podľa § 1a ods. 1 citovaného nariadenia ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. A podľa § 1 ods. 4 tohto nariadenia na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Otázku, či po 1.6.2014 môže byť dojednaný úrok v rozpore s dobrými mravmi za situácie, ak v spotrebiteľskej zmluve dojednaná odplata (ktorú tvorí úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov) je v súlade s ust. § 53 ods. 6 OZ v spojení s § 1a Nariadenia riešil Najvyšší súd SR

v rozhodnutiach sp zn. 4Cdo/191/2022 a sp. zn. 5Cdo/61/2023, v ktorých konštatoval, že „tým, že odvolací súd priznal ustanoveniu § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a inštitútu dobrých mravov väčšiu váhu, než mu v konfrontácii s jasnými a z hľadiska obsahu dispozície právnej normy pochybnosti nevzbudzujúcimi ustanoveniami § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. prináležala, zásadne poprel účel a význam príslušných ustanovení. Uvedenými ustanoveniami bolo zavedené generálne pravidlo, podľa ktorého odplata nesmie prevýšiť najvyššiu prípustnú mieru, ktorú od spotrebiteľa možno požadovať, a to z dôvodu, že v praxi bolo potrebné reagovať na ekonomickú, sociálnu a celkovú spoločenskú zmenu pomerov v súvislosti s požíčianím peňazí spotrebiteľom. Aby bolo možné flexibilne zohľadniť potrebu zmien pri odplate a stanovení jej najvyššej prípustnej výšky, ponechalo sa toto určenie vláde Slovenskej republiky, ktorá odplatu a jej najvyššiu prípustnú výšku ustanovuje vládnym nariadením. Možno prisvedčiť argumentácii dovolateľky, že účelom predmetných ustanovení je okrem iného aj ochrana veriteľov, ktorí dodržia zákon, pred nejednotnou rozhodovacou praxou štátnych orgánov. Veriteľ, ktorý svojim konaním rešpektuje právnu úpravu stanovujúcu limit pre úrokové sadzby, má legitímne očakávanie, že za to nebude zo strany štátnych orgánov sankcionovaný. Pokiaľ súdy v preskúmvanej veci vyhodnotili odplatu za poskytnutý spotrebiteľský úver ako rozpornú s dobrými mravmi napriek skutočnosti, že bola dohodnutá v zákonom stanovených mantineloch, vo svojich dôsledkoch nenaplnili ústavnoprávnu požiadavku vyplývajúcu z princípu právnej istoty, a to legitímnu predvídateľnosť postupov súdu a práva. Preto dovolací súd uzatvára, že pokiaľ odvolací súd svoje rozhodnutie založil na konštatovaní rozporu dohodnutej výšky odplaty v spotrebiteľskom úvere, ktorá pritom bola v zákonom stanovenom limite, s dobrými mravmi, zvolil v danom prípade neprípustný výklad contra legem, čím sa dopustil závažného interpretačného a judikatórneho excesu.“ Možno tak konštatovať, že žalovanou citovaná judikatúra je naďalej použiteľná len pre spotrebiteľské zmluvy uzatvorené pred 1.6.2014 (kedy výška najvyššej prípustnej odplaty v spotrebiteľských zmluvách nebola stanovená Nariadením) a tiež aj pre nesporebné zmluvy, ktorých predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov (keď právna úprava § 53 ods. 6 a § 1a Nariadenia sa vzťahuje len na spotrebiteľské zmluvy). Naopak, pokiaľ ide o ÚZ, na ňu sú plne aplikovateľné ust. § 53 ods. 6 OZ v spojení s § 1a a § 1 Nariadenia.

26. V ÚZ bola odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov vyjadrená RPMN (t.j. celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom, vyjadrenými ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru – vid'. § 2 písm. i/ ZSÚ) v celkovej výške 12,6 % ročne. Priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre spotrebiteľské úvery so platnosťou nad 5 do 10 rokov zverejnená naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu ÚZ, t.j. za 1. štvrtrok 2022, predstavovala 8,97 %, a teda dvojnásobok tejto priemernej hodnoty RPMN, ktorý predstavuje zároveň najvyššiu prípustnú odplatu, je 17,94 % ročne (vid'. najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za 1. štvrtrok 2022 na č.l. 64 spisu). Možno tak konštatovať, že v ÚZ dojednaná RPMN v sume 12,6 % nie len, že neprekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty, ale sa k nej ani nepribližuje. Vzhľadom k uvedenému nebolo možné konštatovať, že by dojednaný úrok (ako súčasť tejto odplaty) bol v rozpore s dobrými mravmi a že by ÚZ bola v tejto časti neplatná. Preto súd žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi úrok z 20.-23. splátky vo výške 391,62 €. V prevyšujúcej časti (ako už bolo uvedené vyššie) súd žalobu zamietol. Vzhľadom na výšku priznanej sumy zároveň súd nevidel dostatočné dôvody pre povolenie žalovanej túto sumu uhradiť žalobcovi v splátkach, a to osobitne aj s ohľadom na to, že žalovaná síce tvrdila, že poberá len dôchodok v sume 500 € a spláca záväzky voči iným veriteľom v sume po 150 € mesačne, svoje tvrdenia však žiadnym spôsobom nepreukázala.

27. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 256 ods. 1 CSP a žalovanej ako procesne úspešnejšej strane konania priznal voči v konaní neúspešnejšiemu žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 83,08 %, keď žalobcovi bola priznaná suma kapitalizovaného úroku 391,62 € (v tejto súvislosti súd poukazuje na závery uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Obo/243/2007 zo dňa 27.11.2008, z ktorých vyplýva, že príslušenstvo na účely posúdenia úspechu je možné zohľadniť v prípade, ak je vyčíslené v žalobe) z celkovej uplatnenej sumy 13.229,12 € (istina 12.837,50 € + úrok v sume 391,62 €), čo predstavuje úspech žalobcu 2,96 % a v časti o zaplatenie sumy 727,20 € (ktorú žalovaná uhradila po začatí konania, v čoho dôsledku vzal následne žalobca žalobu späť), zavinila zastavenie konania žalovaná (5,5 % zo žalobou uplatnenej sumy 13.229,12 €). Úspech žalobcu v spore spolu so zavinením žalovanej na zastavení konania tak predstavuje 8,46 %. Vo zvyšku bola v spore úspešná žalovaná (91,54 %). Rozdiel medzi úspechom žalovanej a jej neúspechom tak predstavuje 83,08 %. O výške trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia cestou Okresného súdu Lučenec, pracovisko Veľký Krtíš na Krajský súd Banská Bystrica, a to písomne dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.